

Trening przed klasówką

Liceum/technikum

Literatura: praca z tekstem - Juliusz Słowacki "Kordian" (fragment)

Akt II

Rok 1828

Wędrowiec

Kordian sam, z założonymi na piersiach rękojma, stoi na najwyższej igle góry Mont-Blanc

KORDIAN

Tu szczyt... lękam się spojrzeć w przepaść świata ciemną.
Spojrzę... Ach! pod stopami niebo i nad głową
Niebo... Zamknięty jestem w kulę kryształową;
Gdyby ta igła lodu popłynęła ze mną
Wyżej — aż w niebo... nie czułbym, że płynę.
Stąd czarne skrzydła myśli nad światem rozwinę.
Ciszej! słuchajmy... o te lody się ociera
Modlitwa ludzka, po tych lodach droga
Myślom płynącym do Boga.
Tu dźwięk nieczysty głosu ludzi obumiera,
A dźwięk myśli płynie dalej.
Tu pierwszy zginę, jeśli niebo się zawali.
A ten kryształ powietrza, by tchnieniem rozbity
Kręgami się rozplynie na nieba błękitny,
I gwiazdy w nieznajomą uciekną krainę,
I znikną, jakby ich nigdy nie było...
Spróbuję — westchnę i zginę...
[...]

Jam jest posąg człowieka na posągu świata.

.....
[...]

Mogę, jak Bóg w dzień stworzenia,
Ogromnej dłoni zamachem
Rzucać gwiazdy nad świata zbudowanym gmachem,
Tak, by w drodze przeznaczenia
Nie napotkały nigdy kruchej świata gliny
I nie strzaskały w żegludze?
Mogę — więc pójdę! ludy zawołam! obudzę!

Po chwili — z wyrazem zniechęcenia

Może lepiej się rzucić w lodowe szczeliny?...

Po chwili — zrazu spokojnie, potem z zapalem...

Uczucia po światowych opadały drogach...
Gorzkie pocałowania kobiety — kupiłem...
Wiara dziecinna padła na papieskich progach...
Nic — nic — nic — aż w powietrza błękicie
Skąpałem się... i ożyłem,
I czuję życie!
[...]
Spojrzałem ze skały szczytu,
Duch rycerza powstał z lodów...
Winkelried dzidy wrogów zebrał i w pierś włożył,
Ludy! Winkelried ożył!
Polska Winkelriedem narodów!
Poświęci się, choć padnie jak dawniej! jak nieraz!
Nieście mię, chmury! nieście, wiatry! nieście, ptacy!

Chmura znosi go z igły lodu

CHMURA

Siadaj w mgłę — niosęć... Oto Polska — działaj teraz!...

KORDIAN

rzucając się na rodzinną ziemię z wyciągniętymi rękoma woła:

Polacy!!!

Zadanie 1

Podaj synonim do wyrazu 'wędrowiec', który najbardziej pasuje do bohatera romantycznego.

.....

Zadanie 2

Wypowiedź Kordiana to

- A. dialog.
- B. monolog.
- C. opis krajobrazu.

Zadanie 3

Do podanych cytatów dopisz wyraz, który najtrafniej określa emocje bohatera.

- A. "Tu szczyt... lękam się spojrzeć w przepaść świata ciemną" -
- B. "Stąd czarne skrzydła myśli nad światem rozwinę" -
- C. "Gorzkie pocałowania kobiety — kupiłem..." -

Zadanie 4

Z podanych wyrazów ułóż objaśnienie cytatu "Jam jest posąg człowieka na posągu świata".

przekonanie, nieosiągalne, działaniem, zachwyty, możliwości, celów

..... nad swoim ..... oraz ..... o ..... zrealizowania .....,
które do tej pory bohater uważał za .....

Zadanie 5

Winkelriedyzm to

- A. postawa człowieka poświęcającego życie dla własnych marzeń.
- B. postawa człowieka oczekującego na boską interwencję.
- C. postawa człowieka poświęcającego życie dla wolności ojczyzny.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

Przykładowo: podróżnik, tułacz, pielgrzym.

Zadanie 2

B

Zadanie 3

- A. Przykładowo: lęk, obawa, strach.
- B. Przykładowo: zniechęcenie, rezygnacja, apatia.
- C. Przykładowo: rozgoryczenie, rozczarowanie, rozżalenie.

Zadanie 4

Zachwyt nad swoim działaniem oraz przekonanie o możliwości zrealizowania celów, które do tej pory bohater uważał za nieosiągalne.

Zadanie 5

C

Literatura: sztuka baroku - ogólna znajomość zagadnienia

Zadanie 1

Dopasuj poniższe określenia dotyczące sztuki

przemijanie, radość życia, mistyczna religijność, śmierć, fascynacja światem, piękno ludzkiego ciała, kruchość ludzkiego istnienia

- A. kierunek metafizyczny -
- B. kierunek dworski -

Zadanie 2

Jakie dziedziny sztuki reprezentują poniżsi artyści?

- A. Giovanni Bernini -

- B. Antonio Vivaldi -
- C. Rembrandt -
- D. Peter Paul Rubens -
- E. Alonso Cano -
- F. Jan Sebastian Bach -

Zadanie 3

Dla jakich dziedzin sztuki charakterystyczne są poniższe pojęcia

- A. monumentalizm, asymetria planu -
- B. iluzja trójwymiarowa, światłocienie -
- C. ukazywanie ruchu, nienaturalne pozy -
- D. oratorium, kantaty -

Zadanie 4

Do podanych definicji związanych z barokową sztuką przyporządkuj właściwe wyrazy

dysharmonia, skomplikowanie, niejasność, nieład, ruch

- A. "wszystko leci i płynie" -
- B. wrażenie chaosu -
- C. formy trudne -
- D. odkrycie sensu dzieła -
- E. harmonia przeciwieństw -

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

- A. kierunek metafizyczny - przemijanie, mistyczna religijność, śmierć, kruchość ludzkiego istnienia.
- B. kierunek dworski - radość życia, fascynacja światem, piękno ludzkiego ciała.

Zadanie 2

- A. Giovanni Bernini - rzeźbiarz.
- B. Antonio Vivaldi - kompozytor.
- C. Rembrandt - malarz.
- D. Peter Paul Rubens - malarz.
- E. Alonso Cano - rzeźbiarz.
- F. Jan Sebastian Bach - kompozytor.

Zadanie 3

- A. monumentalizm, asymetria planu - architektura.
- B. iluzja trójwymiarowa, światłocienie - malarstwo.
- C. ukazywanie ruchu, nienaturalne pozy - rzeźba.

D. oratorium, kantaty - muzyka.

Zadanie 4

dysharmonia, skomplikowanie, niejasność, nieład, ruch

- A. "wszystko leci i płynie" - ruch.
- B. wrażenie chaosu - nieład.
- C. formy trudne - skomplikowanie.
- D. odkrycie sensu dzieła - niejasność.
- E. harmonia przeciwieństw - dysharmonia.